

PRESSMEDDELANDE

16 oktober 2014

Finanspolitiska rådet om de offentliga finanserna och regeringens syn på överskottsmålet

Finansministern presenterade i måndags regeringens syn på det ekonomiska läget, de offentliga finanserna och överskottsmålet. Med anledning av det vill Finanspolitiska rådet ge sin syn på de offentliga finanserna och överskottsmålet.

Inte tomt i ladorna

Sverige och omvärlden har gått igenom en utdragen lågkonjunktur och den tidigare regeringen har fört en expansiv finanspolitik som gett underskott i de offentliga finanserna. Rådet anser att finanspolitiken under krisen i huvudsak har varit välbalanserad. Skattesänkningarna i förra höstens budgetproposition är emellertid svåra att motivera stabiliseringspolitiskt.

Trots den expansiva finanspolitiken har den offentliga skuldkvoten varit stabil under lågkonjunkturåren. Nuvarande underskott innebär inte något hot mot de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet.

I ljuset av den långa lågkonjunkturen bedömer vi att de offentliga finanserna är i gott skick, särskilt jämfört med andra länder.

Inga skäl att avvika från överskottsmålet

Att återgå till överskott efter en period med expansiv politik ställer stora krav på finanspolitiken. En återgång till en procents överskott försvåras av att den expansiva finanspolitiken bedrivits med permanenta skattesänkningar.

Regeringens bedömning är att konjunkturen är balanserad 2017–18. För att följa det finanspolitiska ramverket anser vi att det är nödvändigt att ha en plan för att nå minst en procents överskott i de offentliga finanserna när konjunkturläget är normalt. Det är inte stabiliseringspolitiskt motiverat att skjuta återgången till en procents överskott framåt i tiden. En planering som innebär att det finansiella sparandet klart understiger en procent vid ett balanserat konjunkturläge innebär ett brott mot det finanspolitiska ramverket.

Sverige har tidigare visat att man haft förmågan att hämta igen underskott efter en kris. Det är viktigt att upprätthålla förtroendet för denna förmåga och inte skjuta problemen på framtiden. Rådet har tidigare påpekat att överskottsmålet inte nås och ifrågasatt den senareläggning av återgången till en procents överskott som regeringen gjorde våren 2014. Att nu ytterligare försena återgången utan stabiliseringspolitiska motiv skadar finanspolitikens trovärdighet.

Överskottsmålet bör ligga fast

Rådet ansåg i våras att det var lämpligt att tills vidare hålla fast vid nuvarande överskottsmål som enligt Konjunkturinstitutet innebär att statsskulden inte försvinner utan långsamt närmar sig 20 procent av BNP. Vi ser ingen anledning att ändra vår bedömning.

Stabiliseringspolitikens stora utmaning är att undvika att konjunkturellt motiverade underskott blir permanenta. Syftet med det finanspolitiska ramverket, där överskottsmålet är en viktig del, är att ge stöd till arbetet med att återta temporära underskott. Oavsett överskottsmålets nivå kommer det dock alltid att vara politiskt svårt att ta igen tillfälliga underskott. Svårigheter att i närtid leva upp till överskottsmålet är däremot inte ett giltigt argument för att sänka överskottsmålet.

Ytterligare information

Finanspolitiska rådet består av John Hassler (ordförande), Irma Rosenberg (vice ordförande), Anders Björklund, Hilde C. Bjørnland, Yvonne Gustafsson och Oskar Nordström Skans.

Kontakt

Vill du veta mer, kontakta rådets ordförande John Hassler (tel. 070-811 72 63) eller kanslichef Joakim Sonnegård (tel. 08-453 59 88).

Finanspolitiska rådet är en statlig myndighet som har regeringens uppdrag att granska om finanspolitiken möter sina grundläggande mål. Dessa inkluderar långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskottsmålet och utgiftstaket. Rådet ska även bedöma om finanspolitiken ligger i linje med god långsiktigt uthållig tillväxt och långsiktigt hållbar hög sysselsättning. Rådet ska också analysera effekterna av finanspolitiken på välfärdens fördelning på kort och lång sikt. En uppgift är också att granska tydligheten i de ekonomiska propositionerna samt kvaliteten i de underlag som regeringen baserar sina bedömningar på. Rådet ska verka för en ökad offentlig diskussion i samhället om den ekonomiska politiken. Rapporten Svensk finanspolitik publiceras en gång per år.